
MARTINA
HLUBOCKÁ
Láska pod
kráľovskou
pečaťou

Martina Hlubocká
Láska pod kráľovskou pečaťou
Copyright © by Martina Hlubocká
Cover design © by BESTSELLER
Illustration © AI Shutterstock
Slovak edition © by BESTSELLER

ISBN: 978-80-8252-150-7

MARTINA HLUBOCKÁ

Láska pod kráľovskou pečaťou

Západné Slovensko, oblasť Karpát
Prvá polovica 18. storočia

Kapitola 1
Návrat pána

Vzduch bol ťažký. Priťažký na toto ročné obdobie. Slnko viselo vysoko na oblohe a svojimi lúčmi usedavo pálilo na vyprahnutú zem. Listy stromov sa sotva hýbali, cvrčky lenivo cvrlikali a občasný spev vtákov pretínal len tichý hovor ľudí hľadajúcich tieň alebo vodu. Nedostatok vlahy si začal vyberať svoju daň a život akoby sa zastavil. Našlo sa iba pár odvážlivcov, ktorí opustili aký-taký chládok svojich skromných príbytkov. A Hana bola jedným z nich.

Zastala uprostred ulice a s očakávaním vzhliadla k oblohe. V duchu sa pomodlila, aby zvuk, ktorý začula, bolo dunenie hromu. Rukou si zaclonila oči a pozrela do diaľavy. Dlhé sekundy žmúrila, ale jasná obloha a horúci vzduch bez jediného poryvu vánku postupne zhatili krátky okamih radosti. Spustila ruku a plecia jej poklesli.

Zjavne sa ani dnes dažďa nedočkajú.

„Za to môže on," zamrmlal s nevôľou muž stojaci neďaleko. Hana sa za ním obzrela a sledovala, ako vykročil po prašnej ceste. Presne však vedela, koho mieni.

Všetci obyvatelia malého mestečka pod Karpatmi brali panujúce sucho ako Boží trest za hrubé rúhanie ich nového pána. Dokonca i ona, hoci sa ešte celkom nerozhodla, do akej miery.

Koniec koncov, obyčajný človek predsa nemohol zapríčiniť suchá ani vädnúcu úrodu, ale neúcta k božstvu už áno. Ich nový pán, gróf Gabriel Nárocký, pricestoval pred pár týždňami so všetkou pom-

pou. Už z diaľky počuli lomoz na ceste a obrovský sprievod rozvíril prach, až takmer nebolo vidieť vyše dvadsať jazdcov, pätnásť vozov, tri kočiare a tucet pešiakov, ktorí sprevádzali vzácny náklad i pána na ceste do nového domova. Hana netušila, či sa pán viezol na koni alebo v koči, každopádne taký sprievod jakživ ona ani miestni nevideli, preto si ho vychutnali do sýtosti.

A veruže bolo o čom hovoriť. Veď ich pán priviezol plné vrecia obilia, prosa, pohánky a jačmeňa, košíky s jablkami a hruškami, truhlice s nasoleným mäsom a medom, či hlinené nádoby prekypujúce hrachom, fazuľou a inými strukovinami. Jeho zásluhou sklady naplnili vrecia plné ovsa pre kone, baly látok, aké jakživ nevidela, koreniny a čaje, ktorých vône nikdy necítila. Uskladnili i vozy plné plodín, kuríny naplnili sliepkami, po lúkach sa preháňali mladé prepelice a pri jazere sa kúpali kŕdle husí a kačíc. Doviezli i ošípané, kravy, kozy a zopár koní, až ľudia museli zväčšiť pomyselné hranice skladu a vystavať druhú sýpku. Áno, obrovské zásoby v časoch chudoby boli pre miestnych požehnaním. A všetci obyvatelia do jedného vedeli, že mladý pán zabezpečil to, čo jeho otec pre chorobu nestihol. Za to mu boli viacerí nevýslovne zaviazaní, no ako to už s ľuďmi býva, rýchlo zabudli na dobrý skutok svojho pána a ich vďačnosť poľahky vystriedala urazená pýcha.

O novom grófovi sa totiž začalo povrávať, že slušnosť je u neho skôr výnimkou. Vyvyšoval sa nad ostatných, ignoroval pozvania a návštevy zo svojho kamenného sídla vyhadzoval s takou rýchlosťou, akoby pred jeho dverami zastali žobráci. Miestni hodnostári sa zhodli, že by sa voči takému neprimeranému správaniu ohradili, ale faktom zostávalo, že panský titul bol pre grófa zárukou moci, nad ktorou stál už iba samotný panovník tejto zeme.

Zvesti o bezočivom pánovi sa začali pomaly šíriť krajom, ale potom, čo ho navštívil miestny richtár a sudca v jednej osobe, vznikol doslova požiar. Pani Evžénia Šoltýsová, richtárova žena, vraj pozvala nového pána na nedeľné modlenie do svojej súkromnej lavice, ale grófovo pohŕdavé odmietnutie navštíviť kostol s vysvetlením, že ľudia sú blázni, ak veria, že im nejaký Boh a modlitby v týchto ťažkých

časoch pomôžu, richtárovu ženu a najväčšiu klebetnicu v jednom natoľko šokovalo, že si túto informáciu nemohla nechať pre seba a so zhrozením ju oznámila svojim rovnako klebetným priateľkám. Tie nelenili a podelili sa o poburujúce vyjadrenie grófa Nárockého so všetkými, ktorí ich boli ochotní počúvať. Krajčírka povedala novinu mäsiarovi, ten kováčovi, ten hostinskému, on ju oznámil svojim štamgastom, tí svojim ženám a deťom, až sa mestom nieslo tiché šepkanie o novom pánovi, ktorý pohŕda Bohom. A keďže od príchodu nového grófa okolím skutočne začali zmietať suchá, tento výrok len prilial vodu do studne ľudskej hlúposti.

Ktosi sa vyjadril, že je to Boží trest za jeho neodpustiteľné slová, a odvtedy tomu celé mesto verilo. Hana tušila, že za týmto obvinením stála samotná pani Evžénia, no len sotva by sa púšťala do otvoreného sporu s ňou. Vládla tomuto mestu železnou rukou a nikto sa nechcel dostať do jej nemilosti. A hoci ona mala na celú záležitosť svoj názor, nechala si ho pre seba. Za tie roky, čo tu žila, sa už naučila nestarať sa o nič iné ako sama o seba. Preto len pokrútila hlavou nad ľudskou hlúposťou a zamierila cez jednoduché ulice do stredu mesta. Čochvíľa bude teplo neznesiteľné a trhovníci isto nebudú ochotní postávať celý deň vonku a núkať tovar v takom sparne. Namiesto premýšľania o grófovi tak preniesla svoje myšlienky na dnešné povinnosti.

Dúfala, že kým slnko vylezie vyššie, nakúpi všetko potrebné a stihne sa ukryť v tieni svojej malej chalupy pri lese. Prebehla vedľa hrnčiara a zastala pred dverami pekárne, z ktorej sa rinula omamná vôňa čerstvo upečeného jahodového koláča. Keby mala viac peňazí, kupovala by si pekárove koláče hádam i každý deň, ale predávaním kvetov si veľa nezarobila. Obzvlášť cez chladné alebo priveľmi teplé mesiace. Našťastie bola sporivá a verila, že každé sucho sa raz skončí. Po chrbte jej však stiekol pramienok potu, ktorý túto vieru oslaboval.

Obzrela sa na trhovisko a kde-tu sa v tieni budov a stánkov ukrývali predajcovia i kupci. Včera a predvčerom predala menej než zvyčajne, ale dnes sa jej návštevnosť javila o čosi vyššia. Zrejme prišli

viacerí skoro ráno, a tak sa Hana rozhodla skúsiť šťastie. Ak sa poponáhľa, hádam jej cesta nebude márna. Zvrtla sa a zamierila k svojmu príbytku. I napriek teplu prebehla rýchlym krokom ulicami, až vyšla za mestské brány. K chalupe to bol ešte kúsok cesty, a hoci mala toto mesto rada, ešte viac jej vyhovovalo bývanie blízko lesa. Malo to svoje nesporné výhody a okrem prirodzeného chladu vanúceho od blízkeho potôčika, mohla nenápadne rozširovať svoju záhradku. V meste by čosi také nemohla. Sudca každému pridelil pôdu, a ak si chcel niekto rozšíriť svoje pozemky, musel za ne zaplatiť. A ona na čosi také peniaze nemala. Ale kvety, ktoré na prvý pohľad rástli okolo jej domu, by si človek poľahky pomýlil s hojne rozkvitnutou lúkou a nie s dômyselne zasadenými rastlinkami, ktoré potešili oko a zarábali jej na živobytie.

Len čo zbadala hlinené obrysy svojho príbytku a drevený plot predzáhradky, vydýchla si úľavou. Sadenice, ktoré zasadila začiatkom jari, sa už chytili, čo znamenalo hojnú zálievku niekoľkokrát do dňa. Prešla do predzáhradky, zrakom prebehla po svojej pýche a vošla do kuchyne. Položila košík na drevenú lavicu pri peci, vzala si nôž a zamierila späť do záhradky. Bola na ňu nesmierne pyšná. Pestovala ušľachtilé kvetiny aj tie najobyčajnejšie. A tak nebolo divu, že sa jej medzi ružami plietli sedmokrásky, spoza odkvitnutých hyacintov a tulipánov vykúkala púpava a v jednom rohu dominovali hortenzie a v druhom fialky. Milovala kvety. Všetky do jedného. A viazala kytice, ktoré takmer vždy do jednej predala.

Rozhodne podišla k ružiam a privoňala si k ich omamnej vôni. Starostlivo odrezala tucet žltých, rovnaký počet ružových a tri tucty červených kvetov. S plnou náručou kvetín vošla do chalupy a položila ich na drevený stôl. Zamierila k malému kredencu, chvíľu sa v ňom hrabala, až vytiahla malú vyrezávanú škatuľku. Bola plná stužiek rôznych farieb a Hana zvažovala, ktoré vybrať. Nakoniec sa rozhodla pre rovnaké farby, ako boli kvety.

S presným okom si ustrihla viacero rovnako dlhých stužiek a škatuľku starostlivo schovala späť. Vrátila sa k stolu a šikovnými prstami vytvorila niekoľko rovnako farebných kytíc. Stonky zviazala

stužkami a spokojná so svojou prácou ich vložila do vyprázdneného košíka a pobrala sa späť na trhovisko.

Cestou do mesta si predstavovala ľadovú vodu v potôčiku, a ako v podvečer polieva v predzáhradke kvety a teší sa z ich omamnej vône. Zrejme preto nezačula šum, ktorý sa rinul z lesa. Dnes sa s ňou myseľ už raz zahrávala, a tak predpokladala, že sa jej to len zazdalo. No keď blízko nej pukol konár a z kríkov sa ozval škrabot, vystrašene zastala. Diviaky v tomto kraji neboli ničím výnimočným. Dych sa jej zrýchlil, keď sa z lesa znenazdania vyrútil obrovský kôň. Onemela úľakom a podvedome zaspätkovala. Potkla sa o vyvrátený konár duba, pustila košík a spadla rovno na zadok, pričom sa jej nad hlavou metali kopytá.

Kapitola 2
Kto za to môže?

Hana vystrašene civela na obrovitánske zviera pred sebou a srdce jej tĺklo opreteky. Čierny žrebec sa vypínal na zadných nohách a prednými kopytami hrabal vo vzduchu len kúsok od jej hlavy. Podvedome si ju kryla rukami a z hrdla jej unikol krik. Odplazila sa od zvieraťa čo najďalej, keď to dopadlo na všetky štyri a hlasno zaerdžalo. Takmer omdlela zdesením. Myslela si, že ju ten kôň rozmetá kopytami a prinajmenšom zmrzačí. Dlaň si priložila na hruď a snažila sa upokojiť, keď sa zemou niesol ďalší dupot kopýt. Zdesene sa otočila tým smerom a zbadala početnú družinu, ktorá sa hnala jej smerom.

Nechápavo na nich zízala, keď zaregistrovala svoj vysypaný košík, ruže ležiace na kraji cesty a kopytá toho ozrutného koňa, ktorý po nich šliapal. Strach ju razom opustil a s vlnou rozhorčenia vyskočila

na nohy. Rozbehla sa k jazdcovi a už-už otvárala ústa, že mu od srdca vynadá, keď sa zasekla uprostred kroku. Razom zavrela ústa, pretože si uvedomila, že jazdec nemohol byť nik iný ako samotný gróf! Síce ho ešte nevidela a bol oblečený dosť jednoducho, no stačilo sa pozrieť na jeho vystretý chrbát, vznešené držanie tela a vyšitý erb na hruške jeho sedla. A hoci grófova ostro rezaná tvár prezrádzala prekvapenie, ani to celkom nepotlačilo prirodzene patricijský výraz.

Prehltla výčitky a uklonila sa. Vo svojom vnútri však bojovala s nutkaním otočiť sa mu chrbtom a zistiť, aké škody na jej kvetoch napáchal. Gróf-negróf, ak ju pripravil o dnešný zárobok, i ona sa pridá na stranu mešťanov, ktorí veria, že za sucho môže on!

Odvaha ju však opustila v okamihu, keď gróf rezko zoskočil a špičky jeho zaprášených čižiem sa jej zjavili pod nosom.

„Ste zranená?“ opýtal sa hlboko posadeným hlasom, ktorý ju zaskočil. Nevedela, aký hlas má panstvo, ale ten jeho bol zvučný a bolo na ňom čosi, čo ju prinútilo k nemu vzhliadnuť.

Nemala však možnosť si ho dobre obzrieť, pretože sa k nim prirútila jeho družina a Hana vnímala len hlasné povely jazdcov a protestné erdžanie. Asi šiesti muži na čele so správcom grófovho sídla zastali pri nej a v tvárach mali vpísanú netrpezlivosť a pohoršenie.

„Všetko v poriadku, pán gróf?“ uisťoval sa správca.

„Áno,“ pritakal a Hana na sebe cítila jeho pohľad.

Nebolo jej príjemné byť obkolesená toľkými mužmi, ktorí na ňu čudne pokukovali, a tak usúdila, že najlepšie bude ospravedlniť sa a zmiznúť.

„Prepáčte, pán gróf. Nevidela som vás,“ povedala a v rýchlosti zrakom prebehla po spúšti, ktorá zostala z jej kytíc. Hlavičky ruží, ako i zašpinené stužky sa povaľovali pod kopytami koní. Tlmene si povzdychla a gróf nasledoval jej pohľad. Neočakávala, že by čokoľvek povedal či nebodaj urobil, a tak sa narýchlo znova uklonila, a schytila svoj prevrátený košík. Zaumienila si, že len čo sa stratia, vráti sa a pozbiera to, čo ešte stálo za záchranu. Chcela okolo nich prejsť späť k svojej chalupe, no grófova družina nemala ani toľko slušnosti, aby sa jej uhla.

„Kam si sa vybrala, dievčička?“

Hana stuhla. Spôsob, akým ju ten muž oslovil, jej nebol ani trochu príjemný. Zmenila smer, ale ten istý chlap otočil svojho koňa a naklonil sa k nej.

„Sama by si sa tu nemala potulovať,“ zatiahol a ju nepríjemne zamrazilo.

„Dovolíte?“ ozvala sa, ale hlas sa jej z obáv zatriasol. Muž sa rozrehotal a pridali sa k nemu i ostatní, čo Hane nahnalo ešte väčší strach.

„Ponáhľam sa,“ skúsila znova a tentoraz sa na muža ostro zadívala. Hoci sa celá chvela, nemienila pred ním ukázať, že sa bojí. Ktovie, či by ju potom vôbec pustil.

Muž sa chystal zoskočiť, no zastavil ho unudený hlas: „Môžete pokračovať v ceste. Dohoním vás.“

Ihneď vedela, kto to vyriekol. Zjavne stačilo jediné grófovo slovo, i keď nie práve spanilé, aby sa muž usadil späť do sedla. Netváril sa nadšene a jeho oči ju prebodli ako dýky, ale poslúchol svojho pána.

Trochu sa upokojila, ale i tak sa jej nenaskytla úniková cesta. Pevnejšie stisla rukoväť košíka, pripravená brániť sa, ak by si to situácia vyžadovala, ale jazdci ako na povel obrátili svoje kone a po jednom ju začali obchádzať. S doznievajúcim napätím sledovala ich vzďaľujúce sa chrbty, kým si neuvedomila, že ktosi zostal.

Gróf za vôdzku ledabolo pridržiaval obrovské zviera, ktoré sa pásло neďaleko, a so zvláštnym pohľadom ju pozoroval. Zachvela sa a nahnevane vyriekla prvé, čo jej napadlo: „Vy ste neodišli?“

Ihneď si však uvedomila, ako drzo pána oslovila. S obavami sledovala, ako k nej gróf Nárocký urobil lenivý krok. Vzhľadom na jeho výšku jej to pripadalo, akoby urobil najmenej tri. Hana sa podvedome vypla. Nežili síce v pätnástom storočí, aby ju za jej nerozvážne slová dal zbičovať, ale stále to bol šľachtic, kým ona len obyčajná meštianka. Vlastne nebola ani tou, ak vzala do úvahy, že vlastnila chalupu mimo mesta.

Trochu miernejším hlasom preto dodala: „Myslela som, že ste odcválali so svojou družinou.“

Jeho tmavé obočie sa spojilo do jednej čiary. Pozoroval ju čoraz zamyslenejšie a jej sa zmocňovali zvláštne pocity. Rýchlo sa uklonila a chcela odísť, keď ju bez slova schytil za lakeť a pritiahol k sebe. Narazila do neho hruďou a košík jej vypadol z ruky. Vyjavene sa na neho pozrela a srdce sa jej opreteky roztĺklo.

„Čo... čo to robíte?“

Ticho na ňu hľadel a Hana sa cítila čoraz nepríjemnejšie. Prepadol ju strach, ale čím dlhšie na ňu hľadeli grófove tmavé oči, tým viac si uvedomovala, že bojuje s čímsi, čo doposiaľ nikdy necítila. O to viac zostala vystrašená.

„Prosím, pustite ma,“ požiadala ho a zaprela sa mu rukami do hrude. Ihneď pod dlaňami cítila mocnú hruď a silu, ktorá z neho vyžarovala a proti ktorej nemala najmenšiu šancu. Bezmocne sa rozhliadla, no jeho muži už boli preč. A tí by jej aj tak sotva pribehli na pomoc, ak by sa gróf o niečo pokúsil. Vystrašená sa snažila dostať z jeho dosahu, keď jej palcom a ukazovákom chytil bradu a tvár natočil tak, aby sa jej lepšie prizrel.

Hane sa rozšírili zreničky. Takto blízko ešte pri mužovi nestála. Zaskočená nevedela, čo robiť, pretože jej napodiv grófov dotyk nespôsoboval bolesť. Držal ju jemne, ale i tak pevne. A zmätené pocity sa v nej čoraz viac prehlbovali.

„Nebodaj neplačete?“ spýtal sa zarazene a Hana akoby sa prebrala z omámenia. Potriasla hlavou, na čo ju gróf pustil. Urobil to nečakane, takže zaspätkovala pár krokov dozadu. Rýchlo si spakruky utrela líca a snažila sa nedať najavo, ako ju jeho blízkosť znepokojila.

„Mali by ste sa pobrať. Cesty sú, zdá sa, nebezpečné i cez deň.“

Jeho pokojné konštatovanie ju prinútilo spamätať sa.

„Neboli by, keby sa divoké zvery nepotulovali po ceste, ale po lese,“ odvrkla, vedomá si toho, ako nevhodne sa práve správa. Vedela, že si koleduje o problém, ale grófovo správanie ju tak šokovalo, že jej to bolo fuk.

„Ale, ale, ale...“ zhodnotil viditeľne zarazene, ale rýchlo sa spamätal. „Tuším by vám mal dať váš muž či otec na zadok, keď neviete, s kým sa rozprávate.“

„Nemám muža ani otca. Som sirota. Ale keby môj otecko ešte žil, verte mi, že by to bol on, kto by dal na zadok vám."

Len čo tie drzé slová vypustila, vedela, že bude zle-nedobre.

Gróf stisol pery a medzi obočím sa mu zjavila hlboká vráska. Panstvo trestalo svojich poddaných i za menšie prehrešky. Podvedome preto zdvihla ruky pred tvár, aby sa chránila, a jeho výraz sa zrazu zmenil. Vrásky spôsobené hnevom mu zmizli, a hoci vonkoncom neprezrádzal, čo mieni urobiť, nemala dojem, že by sa ju chystal potrestať. Aspoň nie fyzicky.

„Neublížim vám," vyhlásil, ale Hana stále pochybovala.

„To tvrdíte vy," zamrmlala spoza rúk, ale ruky si pomaly stiahla spred tváre.

„Vy mi neveríte?"

„Nepoznám vás," odvetila pravdivo, čomu sa prekvapivo zasmial. Nie nahlas ani pohoršene. Len jemne vytočil kútiky úst v prijatí skutočnosti, ktorú vyriekla, a jeho tvár zrazu nadobudla ľudskú podobu. A pri tej zmene nemohla zatajiť prekvapenie z toho, že je veľmi pohľadný.

„Máte pravdu. Nepoznáte," zhodnotil. „Som Gabriel Nárocký," predstavil sa, akoby sa spolu stretli na trhu, a Hana nemohla uveriť tomu, čo sa práve dialo. Vedela, že by mala jeho správanie opätovať, ale bola natoľko rozrušená uplynulými minútami, že len stála na mieste a zízala na neho.

Gróf chvíľu čakal, ale keď sa nedočkal reakcie, mykol plecami.

„Škodu vám zaplatím."

Také vyhlásenie vonkoncom nečakala.

„Škodu?" zopakovala nechápavo.

Zrejme pôsobila veľmi jednoduchým dojmom, pretože jej odpovedal o čosi pomalšie a prostejšie: „Zaplatím... vám... za... škodu." Keď stále nereagovala, s mierne blahosklonným výrazom doplnil: „Za košík a kvety."

Hana pozrela na spúšť, ktorá zostala na ceste po strete s jeho zvieraťom. Jej kvety!

Znova ňou prešla vlna pohoršenia, ale nebola natoľko prudká,

aby sa s ním doťahovala. Stále totiž netušila, čo si má o jeho správaní myslieť, a vzhľadom na svoju reakciu sa jej javilo bezpečnejšie vzdialiť sa od neho. I za cenu toho, že príde o kvety, a teda i časť zárobku.

„To nie je potrebné, na trh si naviažem nové kytice," podotkla a očami zhľadúvala svoj košík. Len čo ho zazrela, schytila ho a rýchlo sa uklonila v snahe dostať sa od grófa a toho obrovského zvieraťa čo najďalej.

„Čiže ste kvetinárka?" zaznelo skôr, ako vykročila.

„Áno," odvetila a nenápadne zaškúlila na cestu, po ktorej prišla. Jej chalupa nestála ďaleko, stačilo len pár minút a bola by v bezpečí pred grófom i sebou. Pretože čím dlhšie zotrvávala v jeho prítomnosti, tým viac sa v nej prebúdzali pocity, ktoré doposiaľ nikdy necítila.

„Nechcem vás zdržiavať, vaša družina na vás už iste čaká," nadhodila a dúfala, že sa ho tým konečne zbaví. Obzrel sa cez plece a zadíval sa do diali. Hana ho nechtiac pozorovala, a i keď netušila, ako vyzerajú iní šľachtici, nepochybovala, že gróf Nárocký bol urastený a švárny muž. Pleť mal drsnú a tmavú, čo bolo na šľachtica nevídané, no nepochybovala, že je tomu tak z pobytu na slnku, keďže celé dni trávil preháňaním sa po okolí na koni.

Vnímajúc jeho profil videla rovný nos, hranatú čeľusť a úzko krojené pery. Určite nemal viac ako tridsať, dumala. Vlasy mal tmavšie, hoci sa nevedela rozhodnúť, či sú celkom čierne, pretože na slnku mu v nich žiarili hnedé odlesky. Bol urastený a vyžarovala z neho moc a autorita, ktorá ju nenechala na pochybách, že tento muž je schopný všetkého a dobre si to uvedomuje. To bol iste dôvod, že na neho tak citlivo reaguje.

„Už ste si ma obzreli?" spýtal sa ticho a otočil k nej tvár. Hana očervenela ako pivonka. Ihneď si uvedomila, ako nedôstojne na neho civela, a rýchlo sklopila zrak na svoje prsty zvierajúce košík.

Habkavo sa ospravedlnila. „Prepáčte. Nechcela som."

Nad jej prerieknutím sa však len zasmial. A ju viac ako vlastný hrubý poklesok zaujala skutočnosť, že jamky na lícach sa mu pri tom pohybe ešte viac prehĺbili.

„Budem predpokladať, že váš... záujem," dodal ironicky, „je spôsobený tým, že ste ešte nikdy nevideli šľachtica."

Očervenela ešte viac. „Nie." Len čo odpovedala, zháčila sa. Bože! Čo sa to s ňou dialo?! Nikdy nebola taká prostoduchá. „Teda... chcela som povedať..."

Zdvihol ruku a tým ju ušetril od chabej výhovorky alebo ďalšieho prerieknutia. Povzdychol si a pozrel na zem, kde doposiaľ ležali zničené ruže a stužky.

„Neviem, koľko stoja kvety, ale jedna zlatka bude stačiť?"

Vyvalila oči. Zlatka?! Veď tá bola hodna najmenej šesťdesiat grajciarov. Toľko peňazí jakživ pokope nevidela! Okamžite pokrútila hlavou a šokovane si pohľadného grófa premerala. Ľudia len sťažka zarobili strieborný toliar a on jej ponúkol rovno zlatku!

„To je priveľa," ozvala sa a gróf sa naoko zamračil.

„Máte pravdu, zlatka by bola priveľa. Čo tak päťdesiat grajciarov?" spýtal sa a Hana v úžase pokrútila hlavou.

„Hm, takže ani päťdesiat," zhodnotil, a keď na neho vyjavene hľadela, povzdychol si: „Pozrite, netuším, koľko stoja kvety, no takto tu budem nezmyselne stáť celý deň. Môj čas je vzácny, takže ak mi rovno poviete, koľko stoja tie vaše kvety, budeme môcť ísť každý svojou cestou."

Hana mala čo robiť, aby sa spamätala. „Predávam jednu za grajciar."

Gróf prikývol. „Dobre. Päť grajciarov bude stačiť?"

Hana si uvedomila, že na grófa nedokáže prestať zízať. Vonku pálilo slnko, no po šiji jej prebehli zimomriavky.

„Áno," zamrmlala.

„Dobre, zastavte sa v kaštieli, správca vám vyplatí peniaze," nadhodil a vysadol na koňa tak mrštne, akoby to zviera nemeralo skoro dva metre. A o sekundu nato už nasledoval svoju družinu. Hana zostala zarazene stáť a nechápavo zízala na grófov vzďaľujúci sa chrbát. Nemohla uveriť tomu, čo sa práve stalo. Nielenže sa prvý raz stretla tvárou v tvár šľachticovi, ale prvýkrát za svoj dvadsaťročný život stretla muža, ktorý sa vôbec nepodobal mladíkom v meste.

Vtom jej na tvár dopadlo čosi vlhké. Vôbec nepostrehla, že slnko zastreli oblaky a vzduch už nebol presiaknutý horúčavou. Keď jej na tvár dopadli prvé kvapky, privrela oči a tvár ešte viac vytočila k oblohe. Stretla nového pána a prekvapene si priznala, že nezodpovedal popisu, aký o ňom šírili miestni. A ako si ho vykreslila ona.

Kapitola 3
Spoveď

Po dlhých týždňoch sucha sa obloha roztvorila natoľko, že dážď neutíchal ani na druhý deň. Kvapky sa rinuli jedna za druhou a Hana ich so zvrašteným čelom pozorovala spoza dreveného okienka svojej chalupy. Dnes mala ísť do kostola, ale nevedela si predstaviť, že si zašpiní svoj jediný sviatočný odev. V noci sa k nim prihnala silná búrka a zaschnutá zem nestíhala nasať všetku vlahu. Po chodníkoch a cestách sa valila voda a každý, kto mohol, využil na prepravu povoz. Ona však žiadny nemala, a tak zvažovala svoje možnosti.

Doposiaľ nevynechala ani jednu jedinú kázeň. No priznala si, že tak nerobí pre spásu svojej duše, ale preto, že tunajší ľudia dbali na dobré mravy, a pokiaľ chcela, aby si kupovali jej kvety, musela robiť to, čo sa patrilo a vyžadovalo. No čím dlhšie sledovala prudký lejak, tým viac jej bolo jasné, že do kostola neprejde, ak si len nechce koledovať o zápal pľúc.

S vierou, že týmto obháji svoju neprítomnosť, si rozopla gombíky a vyzliekla krátky súkenný kabátik jemne zelenej farby, ktorý si kúpila ešte ako dievča pred pár rokmi na jarmoku. Prehodila ho cez operadlo stoličky a premýšľala, ako strávi svoju prvú voľnú nedeľu. A okamžite vedela, že zamiesi cesto na koláč.

Vošla do komory, zhľadúvala všetko potrebné, keď sa chalupou

rozneslo klopanie. Hana zarazene pozrela za seba. Kto by to mohol byť? V sekunde sa jej vybavila mužná tvár a tmavý pohľad, no rýchlo tú predstavu potlačila.

Určite sa pred jej dverami nezjaví samotný gróf, a tak prešla k dverám a otvorila, uvidiac širokú postavu richtárovej ženy. Potlačila prvotné prekvapenie a sústredila pozornosť na pani Evženiu Šoltýsovú v tmavom plášti, z ktorého cícerkom stekala voda. Nestačila ustúpiť bokom a staršia žena doslova vbehla dovnútra.

„Dobrý deň, milostivá pani," privítala ju a premýšľala, čo už len prinútilo richtárovu ženu na návštevu v takomto nečase.

„Aj tebe prajem pekné ráno, dievča. Hoci je tento boží deň zastretý takým neutíchajúco hrozným počasím," zvolala a v rýchlosti zhodila z pliec plášť, z ktorého teraz padala voda na Haninu dlážku.

„Ideme s Móricom okolo a zdalo sa mi, že som ťa zazrela za oknom," prihovorila sa pani Evženia zdvorilo, pričom s obavami skontrolovala svoje šaty s nazberanými bielymi rukávcami. Sklonila hlavu a Hane neunikol jej čepiec so zložitou výšivkou, ktorý naznačoval, že patrí medzi bohatších mešťanov.

Jej návštevou sa však nedala oklamať. Táto žena nerobila nič z dobroty svojho srdca. Naopak, vyžívala sa v moci, ktorá jej plynula z postavenia manželky najvyššie postaveného zákonodarcu v meste, a v klebetách.

„To je od vás obetavé, že ste sa zastavili, len čo ste ma zazreli," podotkla, potláčajúc iróniu.

Robustná dáma sa nepozorovane rozhliadala okolo seba, a keď ukojila svoju zvedavosť, zamerala sa na ňu.

„Práve sme na ceste do kostola a spomenula som si, že sa tam v takomto počasí iste nemáš ako dostať." Pristúpila bližšie k nej a prehnane súcitne dodala: „S Móricom vieme, že ako slobodná dievka nemáš peňazí nazvyš a určite si nemôžeš dovoliť dopravu do mesta."

Hana mala čo robiť, aby vyčarila aspoň škrobený úsmev. Spôsob, akým jej naznačila, že ostala na ocot a vo svojom veku si už sotva niekoho nájde, bol viac ako nevhodný. Najradšej by sa na čosi vyho-

vorila a vypoklonkovala ju zo svojho príbytku, ale výraz pani Evžénie hovoril jasnou rečou. Ak odmietne, ponesie následky. A keďže Hana bola od mienky miestnych závislá, nemala na výber.

„Budem vám veľmi vďačná. Práve som premýšľala, ako sa do kostola v tomto nečase dostanem," odvetila prehnane milo a pani Evžénia bodro zalomila rukami, až sa jej roztriasla dvojitá brada.

„Výborne," zvolala a Hana si znova obliekla svoj kabátik, kým pani Evžénia sa starostlivo zamotala do svojho nepremokavého plášťa. Počkala, kým jej Hana otvorí dvere a rýchlym krokom - ak sa to tak dalo nazvať pri jej okrúhlej postave - vbehli do pripraveného koča.

Hanina sukňa zostala posiata fľakmi od dažďa, no len čo sa richtárova žena usadila a zhodila mokrý plášť z pliec, zafŕkala vodou všetkých naokolo vrátane svojho manžela. Hana takmer neodolala a zagúľala očami. Radšej sa teda sústredila na starého muža sediaceho oproti nej.

„Dobrý deň, ujo Móric," pozdravila richtára.

Móric Šoltýs bol dobrým priateľom jej otca a často sa stretávali. No to bolo dávno predtým, ako prijal úlohu miestneho richtára a vzal si za manželku Evženiu. Nanešťastie, krátko nato jej milovaní rodičia zomreli, a hoci odvtedy ubehlo už niekoľko rokov, pre ňu zostal ako druhý otec. Stále sa zaujímal o jej blaho, pomáhal jej a rád spomínal na neplechy, ktoré spolu vyparatili, ale len v tých pár vzácnych okamihoch, keď nebola jeho manželka na dosluch.

„Hana, teším sa, že ťa znova stretávam," odvetil veselšie, ako sa tváril. Pobúchal po streche koča a chudák kočiš, usadený vonku, popohnal kone do mierneho cvalu.

„Ako sa ti vodí?" opýtal sa a otcovsky sa na ňu usmial.

Hana mu úsmev opätovala. Hoci jeho žena bola duchom i telom rodená klebetnica, on svoje slová vážil. Ako sudca si zvykol vypočuť najskôr všetky strany, kým vyriekol verdikt.

„Ďakujem, vcelku dobre. A ako sa mávate vy?"

Zodpovedal jej otázku a rozrozprával sa o nových obchodných možnostiach, ktoré sa im po príchode grófa v meste otvorili - kým do rozhovoru nevstúpila jeho manželka.

„Móric, nesmieme zabúdať, aký je gróf v skutočnosti človek," ohriakla ho a stlmila hlas, akoby sa bála božieho zásahu priamo v tejto chvíli. „Je neveriaci," zašepkala so všetkou vážnosťou.

„Evžénia, ako vieš, že sa nemodlí v súkromnej kaplnke svojho kaštieľa?" spýtal sa, načo sa popudene nadýchla a Hana potlačila spokojný úškrn.

Bohužiaľ, pre pani Evženiu nebolo nič sväté. Dokonca ani samotná viera či mužova výstraha.

„Móric, buď taký láskavý a neohriakuj ma pred cudzími," odsekla urazene. Vyrovnala sa ako pravítko a zamerala svoj zvedavý pohľad na Hanu a tú prepadla zlá predtucha.

„No len povedz, dievča zlaté, ako si pochodila s grófom?" vyzvala ju a s výrazom loveckého psa čakala na odpoveď.

Hana v duchu zastonala. Ako len bolo možné, že sa o jej krátkom stretnutí s grófom už dozvedela?! Sedela snáď na strome, keď sa na ňu z lesa vyrútil?!

„Vlastne nie je o čom hovoriť," pokúsila sa vyhovoriť, no Evžénia ju prebodla takým znechuteným pohľadom, až sa mimovoľne vtlačila hlbšie do sedadla.

„Nie?" zatiahla, až jej hlas vyskočil o jednu oktávu. „Pretože mne sa zdá, že tu vzbudzuje všeobecné pohoršenie."

Richtár uprel varovný pohľad na svoju ženu. „Evžénia, nezabúdaj, že hovoríš o svojom pánovi."

„Pánovi? Pche..." odfrkla si. „Ktoré panstvo sa takto správa?"

„Panstvo, ktoré rozhoduje o tvojom osude. Nezabúdaj, že gróf je mladý muž, ktorý určite nezvykne tráviť čas vychádzkami do mesta či zbytočnými návštevami neznámych dám."

Evžénia zalapala po vzduchu a i Hana mala čo robiť, aby tíško nezhíkla. Richtár nezvykol zvyšovať hlas či nebodaj karhať svoju ženu, ale pravdou bolo, že pani Evžénia čoraz viac prekračovala hranice. Starý gróf jej klebety možno dovoľoval, ale nepochybovala, že ak by sa nový pán dozvedel, ako o ňom hovorí medzi ľuďmi, poľahky by ju mohol potrestať.

„Móric!" okríkla ho, až jej na tvári naskákali červené fľaky. „Je

jeho povinnosťou stretávať sa s miestnou vrchnosťou," oponovala zanietene a Hane bolo okamžite jasné, že celý problém pani Evženie tkvel v tom, že ju gróf jednoducho ignoroval. A Hanu jeho odhad na ľudí viac potešil, ako popudil.

„Vieš, Hana, je naozaj neslýchané, že novopečený gróf nejaví pozornosť o tunajšie postavenie ľudí, neprišiel na mestské zhromaždenie a dokonca neprejavil záujem ani o súdny spor bylinkárky so ševcom."

Hana si v duchu povzdychla. Mala sa vyhovoriť na bolesť hlavy, alebo predstierať mdloby, čokoľvek, len nenastúpiť do tohto koča.

„Veď odmietol ísť do kostola!" pokračovala korpulentná dáma ďalej, „to je svätokrádež."

„Evženia..." varovne oslovil svoju ženu richtár, no tá si ho nevšímala a nespokojne cmukla perami. „Naozaj nerozumiem, prečo sem prišiel," pokračovala dramaticky, „ak s nami nechcel nič mať, nemusel sa unúvať."

„Váž svoje slová, žena. Je to gróf a či sa ti to páči alebo nie, je vysoko nad nami. Nemôžeš o ňom takto hovoriť, ak si len neželáš skončiť v žalári alebo na hranici!"

I Hana sa zatriasla pod silou richtárových slov. Pani Evženia však bola z iného cesta. Kým Hana uvažovala, či by bolo bolestné vyskočiť z idúceho kočiara, richtárova žena nadobudla nezdravú farbu a na krku jej zapulzovala žila.

„Nemôžem?! Veď jemu je jedno, čo si o ňom myslíme," zvolala a tvár jej ešte viac očervenela.

Hana privrela oči. Vyskočiť z koča nemohla, a tak sa snažila byť neviditeľná. Ale v stiesnených priestoroch to bola priam herkulesovská úloha.

„Veď si len zober..." pokračovala.

„Tak už dosť!" zahriakol ju richtár s takou silou, že sa obe mykli. Hana sa odvážila pootvoriť jedno oko a konečne videla, že pani Evženia pochopila, kedy dosť znamenalo dosť. Hoci po svojom mužovi strieľala pobúreným pohľadom, konečne zmĺkla. Vedomá si, že spor prehrala, oduto sa otočila k oknu a dívala sa na dažďom

zmáčanú krajinu. Zvyšok cesty ubehol v napätom tichu, takže keď dorazili pred kostol a kočiš zastavil tesne pod strieškou, urazená dáma sa s ňou ani nerozlúčila a vystúpila von s takou razantnosťou, až sa koč zatriasol.

„Veľmi pekne vám ďakujem za odvoz," ozvala sa po chvíli Hana, na čo ju richtár obdaril výrečným pohľadom, v ktorom sa snúbilo ospravedlnenie a poďakovanie.

Premýšľala, ako natoľko rozdielni ľudia môžu byť manželmi, no zvony na drevenej veži kostola začali odbíjať, a preto vystúpila a pobrala sa k svojmu zvyčajnému miestu na sedenie. Kázanie našťastie netrvalo dlho, a keď sa zhromaždenie začalo po skupinkách trúsiť von, zdvihla hlavu a prekvapene si uvedomila, že lejak akoby zázrakom ustal. Túto skutočnosť nadšene prijala, pretože sa nemusela znova viezť s pani Evženiou v jednom koči.

Vydala sa na spiatočnú cestu, keď jej zrak padol na kaštieľ. Mierne spomalila a v mysli sa jej znova vynorila mužná tvár s tmavými očami. Zastala a premýšľala, či v ňom gróf náhodou práve teraz nie je. Možno by si mala zájsť po peniaze, ktoré jej ponúkol. Sama ich nemala nazvyš a bola to jeho chyba, že prišla o svoje kvety. Mala by požiadať o vyplatenie, a ak pri návšteve náhodou natrafí na grófa...

Skôr, ako sa nazdala, jej nohy samy zmenili smer. Zamierila do mesta, pričom sa vyhýbala nespočetným kalužiam a kočom, ktoré bez najmenšieho ohľadu vbehli do každej z nich. No čo čert nechcel, len čo prekročila brány mesta, zazrela okruh klebetníc, ktorý sa zvyčajne zdržiaval pri pani Evženii. Tá medzi nimi našťastie nebola, ale Hana i tak nestála o ich blahosklonné pohľady a otázky hraničiace s hrubosťou.

Zastala a zachmúrene sledovala, ako o niečom zasvätene debatujú. Tvorili vcelku komický výjav, keď vzala do úvahy ich prehnane vyčačkané čepce, nepochybne ušité z nových látok, ktoré priviezol gróf, no na ktorého nemali pekného slova. Hana zamierila na opačnú stranu, hoci po tejto ulici nechodila rada, pretože podgurážení páni vychádzajúci z miestnej krčmy často zabúdali na dobré mravy a správali sa až priveľmi dôverne.

Sklonila hlavu a rýchlo prebehla popod visiacu tabuľu s nápisom „U tučného býka“, keď sa dvere výčapu otvorili a vypotácal sa z nich vychudnutý mladík.

Zastala, pretože ho okamžite spoznala. „Ctirad?“

„Ha... Ha... Hana? Si to ty?“ zakoktal a na tvári sa mu objavil začudovaný výraz.

„Hej, som,“ pritakala stručne a podišla k nemu práve vo chvíli, keď sa potkol o vlastnú nohu a padol jej do náručia. Okolo bokov sa jej ovinuli jeho chudé ruky a Hana sa od neho prudko odtiahla.

„Ctirad Hruška!“ zvolala pobúrene. „Čo si to dovoľuješ? Okamžite ma pusť!“

Pár sekúnd na ňu nechápavo civel. Zrejme potreboval čas, kým si vo svojej pripitej mysli uvedomil, čo mu práve povedala.

„Ha... Hana, odkedy si taká stŕ... stŕ... stŕpnutá...“

„Odvtedy, čo ma oblapkávajú pripití chlapci,“ poučila ho. Páchol ako sud piva, takže nepochybovala, že kým jeho mama sedela v kostole a modlila sa za jeho dušu, on sa opíjal v miestnom hostinci.

Ctirad sa zasmial na niečom, čomu hádam len sám rozumel, a keby ho Hana nedržala, spadol by tvárou rovno do kaluže. Úder by si možno zaslúžil, no keď si odmyslela alkohol, bol to slušný chlapec. Nemal viac ako šestnásť rokov a vyrastal iba s matkou. Až pred pár mesiacmi začal navštevovať krčmu, a to len preto, aby sebe i ostatným dokázal, že sa z neho stal muž.

Hana nad ním pokrútila hlavou a podoprela ho z jednej strany. Smutne sa pozrela na kaštieľ, ale vedela, že musí chlapca odviesť domov. S povzdychom mu pomohla narovnať sa a ruku si pevne zakvačila do jeho vytŕčajúcich rebier. Keby sama nevidela, ako tento mladík bez problémov zje aj päť chlebových placiek, misu obilnej kaše a celého pečeného pstruha, myslela by si, že doma nemajú čo vložiť do úst.

„No tak, Ctirad, pomôž mi,“ zafučala sťažka, keď svoju váhu preniesol na ňu. Mierne sa zapotácala a chvíľu jej trvalo, kým znova nadobudla rovnováhu.

„Čo... hek... to...“ štikútal začudovane a Hana prehltla ostrú pri-

pomienku k jeho pitiu. Vedela, že teraz by aj tak jej slová nepadli na úrodnú pôdu.

„Zavediem ťa domov," oznámila mu a šuchtavo sa s ním pustila naprieč ulicou. Trvalo jej niekoľko dlhých minút, kým došli na jej koniec, ale pamätala na miestne klebetnice, a tak ho opatrne oprela o stenu jednej z budov a vykukla spoza rohu, aby skontrolovala, či ešte zotrvali na mieste. Výhľad jej však zahatala vysoká postava.

Kapitola 4
Cnostná kvetinárka

Gabriel mohol nechať kúpu nových podkov na svojho koniara, ale vždy dbal na to, aby jeho kôň dostal to najlepšie, a tak kováča navštívil osobne. Taktiež sa chcel presvedčiť o kvalite jeho práce, s ktorou bol napokon viac ako spokojný.

Premýšľal, že dá skontrolovať podkovy všetkým koňom, keď na ulici vrazil do akejsi dievčiny. Predtým, ako by sa odrazila od jeho hrude, ju však schytil za ramená.

„Pán gróf," oslovila ho zaskočene a jemná pleť so slabým opálením jej pobledla, len čo sa mu pozrela do tváre.

Oči nezvyčajnej machovozelenej farby sa jej rozšírili a Gabriel by prisahal, že už ich kdesi videl. Dievča sa mu pohniezdilo medzi prstami, a tak odtrhol zrak od jeho tváre a pustil ho.

„Ďakujem," zašepkalo, načo stroho prikývol. Chystal sa porúčať, ale dievča sa ani nepohlo. Vzhliadlo k nemu s jemným úsmevom a vyzeralo, akoby malo ešte čosi na jazyku. A vtom si spomenul, kde ho videl.

„Kvetinárka," hádal, a keď sa v jej očiach zablysla spokojnosť, usúdil, že trafil.

„Dobrý deň, pán gróf."

„Dlhujem vám päť grajciarov. Už ste si ich vzali?“ Rozpamätal sa, že sa dohodli na zaplatení škody, ktorú jej jeho kôň spôsobil udupaním kvetov.

Na hladkom čele sa jej vytvorila drobná vráska. „Ja... práve som k vám mala namierené.“

„Skutočne?“

Váhavo prikývla a Gabriel si všimol, ako nervózne uhýba pohľadom a nerozhodne prestupuje z nohy na nohu. Pozrel si jej prostý odev a došlo mu, že isto neprekypuje peniazmi, preto ukázal na svojho koňa pred kováčovou dielňou. „Ak sa bojíte prísť, práve sa vraciam do kaštieľa. Rovno poviem správcovi, aby vám ich vyplatil.“

„Odprevadíte ma?“ spýtala sa vyjavene a Gabriel sa zháčil. Vari čosi také spomenul? Keď sa s ňou naposledy stretol, nejavila sa mu ako choromyseľná, teraz však o svojom úsudku zapochyboval.

„Iste,“ súhlasil neochotne a očakával, že sa bude hrdo producírovať v jeho prítomnosti, no ona stála na mieste ako soľný stĺp.

Kvetinárka sa nadýchla, akoby chcela čosi povedať, a vzápätí zmĺkla. Pritiahla tým pozornosť na pekne krojené pery, takže ak by sa im venoval o čosi dlhšie, nevšimol by si, ako nenápadne zaškúlila do ulice, z ktorej vyšla. Gabriel neuvažoval nad tým, čo robí, jednoducho len nasledoval jej pohľad. A čosi za jej chrbtom sa pohlo.

„Ďakujem za ponuku,“ ozvala sa napochytro a on od pobúrenia povytiahol obočie. Ponuku? Žiadnu jej predsa nedal. No kým stihol zareagovať, pokračovala: „Ale viete... nepatrí sa, aby slobodné dievča kráčalo po boku pána bez sprievodu. A navyše do jeho domu.“

Gabriel nevedel, čo ho viacej prekvapilo, keď spoza jej chrbta zaznel ston. Prekvapene sa tam pozrel a potom späť na ňu. Oči mala dokorán a v jej tvári vybadal nervozitu. Prebudila sa v ňom zvedavosť. Urobil krok a sám nevedel, čo vlastne čakal, ale rozhodne nie mladého chlapca s mierne prihlúplym výrazom, sťažka sa opierajúceho o stenu. Zostal viac ako zaskočený a to sa mu často nestávalo.

Razom mu však napadli nechutné predstavy, prečo sa tu tí dvaja skrývali. Ohromene sa na kvetinárku pozrel, no ona sa len ustrášane rozhliadala okolo seba. Zrejme nechcela, aby ju niekto prichytil

pri tajnej schôdzke s milým. Gabriel ju obišiel, a keď pristúpil k mladíkovi, zacítil neklamný pach alkoholu. Zastal a otočil sa k dievčaťu s otázkou v očiach.

Bolo vidieť, že jej zrazu jeho prítomnosť nebola po chuti. Ale už bolo neskoro, a tak neochotne priznala: „To je Ctirad Hruška. Práve som ho chcela odviesť domov."

Gabriel bol čoraz viac v šoku. „A ako ste to chceli uskutočniť?" spýtal sa. Chlapec bol síce chudý, ale kvetinárka bola nízka a sotva vážila viac ako dieťa. Pochyboval, že by ho uniesla. Ona však na jeho prekvapenie prešla k mladíkovi, pristúpila k nemu zboku a prehodila jeho pravú ruku cez svoje ramená.

Chytila ho za zápästie a pomaly sa s ním odtisla od steny. Mladík sa zasmial a dievča s ním urobilo krok. Gabriel neveriacky sledoval, ako skúsene si ho na seba zavesila. Určite ho neviedla prvý raz. A to ho zaujalo natoľko, že k nim bez slova prešiel, pritiahol za chlopne mladíkovej zažltnutej vesty a oprel si ho o bok.

„Kam s ním?" zaznela jeho otázka a kvetinárka na neho neveriacky pozrela.

„To nie je potrebné," namietala, čo sám dobre vedel.

Neunúval sa odpovedať, a keď položil ruku okolo chlapcovho boku, omylom sa dotkol jej pásu. Zdvihol hlavu a stretol sa s upretým pohľadom zelených očí. Prešlo ním slabé chvenie. Vybadal, že kvetinárka musela cítiť to isté, pretože sa prudko odtiahla a nechala, aby mladíka odniesol sám.

Kráčala pár krokov pred nimi a Gabriel ju mlčky nasledoval, pričom neraz musel zastať, pretože sa bála, či ich ktosi neuvidí. Jej obavy mu pripadali hlúpe, ale hútal, že nechcela, aby videli, ako si milého vedie domov spitého ako čík, navyše zaveseného do grófa.

Čoraz viac zmätený a vtiahnutý do zaujímavej situácie, ktorú vonkoncom neočakával, keď vyrazil do mesta, ju nasledoval a pritom si bez hanby vychutnával jej pohojdávajúce sa boky.

„Tu býva," zašepkala, čím ho vytrhla z myšlienok. Hlavou pokynula k starému, ale nedávno omietnutému domcu s udržiavaným plotom a s buchtami na pekáči položenými v otvorenom okne.

„Zavolám pani Hruškovú, tak ak vám to nebude prekážať, na chvíľu ešte nechám Ctirada vo vašich rukách."

Nečakala na jeho odpoveď a odbehla do domu. Gabriel si tak sám pre seba zamrmlal: „Ale iste, veď čo iné by som tak mal na práci."

Zrejme ho však začula, pretože sa otočila a obdarila ho zvláštnym pohľadom. Nato zbehla k obloku a po chvíli sa dvere s buchotom otvorili a zjavila sa v nich chudá žena s drobnými vráskami na tvári. Oči mala rozšírené strachom a Gabriel usúdil, že jej kvetinárka nestihla nič vysvetliť, pretože sa vydesene rozbehla a začala ratovať svoje dieťa.

A on presne postrehol moment, keď pochopila, že syn nie je zranený, ale spitý. Nahnevane stisla pery a s roztrasenými rukami sa pokúsila chlapca z jeho pleca stiahnuť, no Ctirad len čosi protestne zamrmlal.

„O tomto sa ešte vážne porozprávame, Ctirad Hruška!" pohrozila mu matka tlmene.

„Ak dovolíte," ozval sa Gabriel. „Možno by bolo jednoduchšie najskôr ho niekam zložiť. Následne ho môžete hrešiť, koľko sa vám zažiada."

Žena zahanbene zhíkla a s ospravedlnením od nich odstúpila. Kvetinárka mu už otvárala dvere, a len čo prekročil prah skromného príbytku, ukázala na posteľ nad pecou. Gabriel razantne pokrútil hlavou.

„Len nerád pripúšťam vlastnú slabosť, ale nesiem toho mladíka už hodnú chvíľu. Takže ak by vám to neprekážalo, rád by som ho položil niekam, kam dosiahnem bez toho, aby som si ho musel prehodiť cez rameno."

Obe ženy si rýchlo uvedomili svoju chybu a horlivo sa rozbehli k posteli v druhom rohu izby. Odhrnuli háčkovanú deku a páperové periny a Gabriel chlapca nie veľmi šetrne zhodil na posteľ. Ten znova čosi zamrmlal a so spokojným povzdychom pokračoval v opojnom spánku.

Pani Hrušková nervózne zvierala vlnenú zásteru, ktorú mala prehodenú okolo jednoduchej sukne.

„Naozaj neviem, čo na to povedať, pán gróf," modlikala. „Ctirad je dobrý chlapec, naozaj," doložila a v očiach sa jej zaligotali slzy.

„O tom nepochybujem," ubezpečil ju, ale svoje slová vyslovil skôr zo slušnosti ako zo skutočného záujmu.

„Nikto o Ctiradovi nehovorí nič zlé, Ľudmila," upokojovala matku kvetinárka a Gabrielovi neuniklo, ako jej na znak spolupatričnosti stisla rameno. Ale nerozumel prečo. Veď on v chlapcovom veku nebýval o nič lepší. Vlastne, pripustil, že jeho vyčíňanie bolo horšie. Vždy sa mu nejako podarilo pripliesť sa do krčmovej potýčky a na druhý deň ráno sa s treskúcou hlavou prebrať vedľa povoľnej ženy. Zväčša to bývali mliekarky alebo miestne radodajky, no občas sa prebudil vedľa roztúženej dcéry nejakého roľníka, ktorá na neho s očakávaním hľadela. Vtedy zvykol zdúchnuť ako gáfor.

„A som si istá, že ani pán gróf nebude spomínať dnešný... incident," dodala kvetinárka a s očakávaním sa na neho zadívala. Gabriel vyjavene otočil hlavu. Vážne mu to dievča čosi *prikazovalo*?

Pani Hrušková zalomila rukami a ukázala na stôl. „Mám práve napečené buchty. Ak chvíľu počkáte, nadojím od Elzy mlieko. Aspoň takto by som sa vám chcela odvďačiť."

„Veľmi radi," pritakala kvetinárka, ale Gabriel vôbec nemal chuť tráviť popoludnie v akomsi domci s dvoma prehnane starostlivými ženami a s opitým mladíkom. Zrejme dal svoju nevôľu nejako najavo, pretože kvetinárka mu očami naznačila, aby sa ani len nepokúsil protirečiť. Gabriel netajil šok. Urobila to znova?! Vážne mu naznačovala, čo má urobiť?! To je teda neslýchanosť!

Už-už sa chystal namietať, keď pani Hrušková schytila hlinený hrniec z pece. „Hneď som späť!" zvolala, čo znamenalo jediné: rozbehla sa po čerstvo nadojené mlieko.

Ihneď sa mu zdvihol žalúdok. Otvoril ústa, aby sa porúčal, ale predbehla ho pani Hrušková: „Hana, dúfam, že sa môžem spoľahnúť, že na chvíľu mladého pána grófa zabavíš." Nato vybehla z domu a Gabriel prehĺtajúc žlč strelil šokovaný pohľad na dvere.

Vykročil k nim, keď ho kvetinárka zastavila: „Vari teraz nechcete odísť? Bolo by to vrcholne neslušné."

Otočil sa a prepichol ju varovným pohľadom. „Nemyslíš si, že poúčať panstvo ti neprísluší?“

Spomenul si, že sa tak správala i pri prvom stretnutí. A hoci bol jej podrezaný jazyk príjemným rozptýlením na tomto Bohom zabudnutom mieste, nemienil jej dovoliť, aby zabudla, kde je jej miesto.

„Prosím,“ odvetila a chytila ho za lakeť. Gabriela taký obyčajný dotyk zarazil a akosi neprotestoval, keď ho pomaly stiahla na stoličku pri obitom drevenom stole.

„Vydržte aspoň pár minút,“ požiadala ho a v očiach sa jej zjavilo čosi, čo ho prinútilo premôcť ďalšie námietky. Rýchlo z neho stiahla ruku a Gabriel pokrútil hlavou. Musel sa pozviechať, ale keď sledoval kvetinárku, ako vzala buchty z okna a položila ich do stredu stola, pričom sa v dome skúsene pohybovala, usúdil, že tu nebola prvý raz. Žeby boli mladí zasnúbení?

„Ako často vodievaš toho chlapca domov?“ vyriekol.

Kvetinárka zastala a zrakom zablúdila k posteli. Na nej Ctirad spokojne odfukoval, netušiac, aké starosti spôsobil všetkým naokolo.

„Častejšie, ako by mi bolo milé,“ priznala bez okolkov a bez hanby sa usadila na stoličku po jeho ľavici. Kým si rukou zadumane podoprela bradu, Gabriel povytiahol obočie nad tým, kam sa usadila. V malom meste sa zrejme strácali rozdiely medzi pánom a poddanými oveľa ľahšie. Alebo len ona bola neskonale drzá.

„Nie vždy je však v takomto stave. Väčšinou sa dotacká domov sám. No občas... to nezvládne,“ doložila, keď našla správne slovo, „a keď ho nájdem pri krčme, odvediem ho domov.“

Vzala si buchtu a zamyslene do nej ďobala prstom.

„Je to tvoj milý?“ spýtal sa bez okolkov, až jej poskočilo obočie.

„Milý? Preboha, nie! Ctirad je len dobrý priateľ, rovnako ako pani Hrušková.“

Takúto odpoveď nečakal a jeho podráždenie mierne ochablo. „Ak si nechodíš pre milého, prečo inak navštevuješ miestnu krčmu?“

„Nenavštevujem,“ ozvala sa sprudka, vďaka čomu jej hneď uveril. Navyše nevyzerala ako niekto, kto sa rád díva na dno pohára. „Teda, niežeby som tadiaľ párkrát neprešla...“ dodala, „niekedy nemám

inej cesty, a tak musím prejsť i po tejto ulici, a keď sa tak stane, občas tam na Ctirada natrafím. Potom ho vezmem domov."

Gabriel sledoval líniu jej ruky až po štíhle prsty. Zadíval sa na to, ako neprítomne krúži prstom okolo buchty, a v mysli sa mu začali vytvárať celkom iné predstavy. Rýchlo potriasol hlavou a radšej sa pozrel inam. Kvetinárka zdvihla zrak a utrela si prst od lekváru do zástery.

„Ale Ctirad nebýval takýto vždy. Ibaže je vo veku, kedy sa snaží všetkým dokázať, že je už dospelý. A zo všetkého najviac svojej mame, pani Ľudmile."

Ako na povel sa zjavila pani Hrušková a v ruke zvierala hrniec plný speneného mlieka. Gabrielom prešiel ďalší záchvev nevoľnosti. Striasol sa a potlačil predstavu, ako pani Hrušková dojí kravu. Kto už len čosi také mohol piť?!

„Elza bola dnes mimoriadne štedrá," oznámila im spokojne a položila hrniec plný nechutne bielej tekutiny na stôl.

„Prosím, len si berte," vyzvala ich a priniesla ešte zo dva malé džbány. Do oboch naliala trocha mlieka a pred každého položila jeden.

Gabrielovi stiahlo hrdlo. Keď videl, s akým očakávaním na neho staršia zo žien pozerá, zapochyboval o svojej súdnosti. Čo tu, preboha, robí? Malomesto mu naozaj neprospievalo. Zatúžil okamžite vydať príkaz pobaliť veci a vypadnúť z tohto čudného mesta, no jeden fakt nemohol ignorovať: sľúbil otcovi na smrteľnej posteli, že sa usadí v ich rodinnom sídle. A toto posledné želanie mu nemohol odoprieť.

Vycítil, ako na neho pani Hrušková podchvíľou s nádejou hľadí, a on toho mal práve dosť. Tráviť nedeľné popoludnie v spoločnosti žien, ktoré nezohrievali jeho posteľ, mu pripadalo nemysliteľné. Horšie už hádam nemohol dopadnúť.

Odtisol džbán a chystal sa vstať, keď sa pani Hrušková ozvala: „Naozaj neviem, ako sa vám mám poďakovať, že ste priviedli môjho syna domov, pán gróf." Uhla pohľadom a povzdychla si. „Niekedy si želám, aby ešte žil jeho otec, možno ten by mu vedel dohovoriť." Potiahla nosom a kvetinárka ju chytila za ruku.